

Seadusjärgne viivisemäär - Portugal

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [pt](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

SISUKORD

- 1 Kas liikmesriigis on seadusjärgne intress ette nähtud? Kui on, siis kuidas on seadusjärgne intress selles liikmesriigis määratletud?
- 2 Kui on, siis kui suur on selle intressi summa/määr ja milline on selle õiguslik alus? Kui on ette nähtud erinevad seadusjärgse intressi määrad, siis millistel asjaoludel ja tingimustel?
- 3 Kas vajaduse korral on võimalik saada täiendavat teavet seadusjärgse intressi arvestamise kohta?
- 4 Kas eespool nimetatud õigusliku alusega on võimalik veebis tasuta tutvuda?

1 Kas liikmesriigis on seadusjärgne intress ette nähtud? Kui on, siis kuidas on seadusjärgne intress selles liikmesriigis määratletud?

Seadusjärgne intress

Jah, Portugali õigusega sätestatakse seadusjärgsed intressimäärad.

Intress võidakse kokku leppida poolte vahel või sätestada seaduses. Kui see lepitakse kokku poolte vahel, siis nimetatakse seda lepingujärgseks intressiks. **Kui see sätestatakse seaduses, siis nimetatakse seda seadusjärgseks intressiks.**

Lepingu- ja seadusjärgne intress võivad olla **tsiviil- või kaubandusõiguslikud**.

Intressi eesmärk

Üldiselt on kaht liiki intressi: tasuna käsitletav intress (nt laenuintress) ja karistuslik intress (nt intress kohustuse täitmisega viivitamise korral).

Seadusjärgne intress makseviivituse korral

Kui võlgnik viivitab **rahalise kohustuse täitmisega**, siis üldreeglina **vastab makseviivituse korral tasumisele kuuluv hüvitis seadusjärgsele intressile**, mida arvestatakse alates kuupäevast, mil võlgnik makseviivitusse sattus. Rahaline kohustus on kohustus maksta teisele isikule raha.

Makseviivituse aeg

Võlgnik loetakse makseviivituses olevaks, kui talle on teatatud kohtu või muu kanali kaudu, et ta peab täitma kohustuse.

Kolmel juhul loetakse võlgnik makseviivituses olevaks ka siis, kui teda ei ole teavitatud:

1. kui kohustusel on kindel tähtaeg;
2. kui kohustus tulenes õigusvastasest teost;

3. kui võlgnik hoidub teatest; sel juhul loetakse võlgnik teavitatuks kuupäeval, millal teade oleks olnud talle tavaolukorras kätte toimetatud.

Kui võlg on mittelikviidne, ei teki makseviivitust enne, kui see muutub likviidseks, välja arvatud juhul, kui mittelikviidsus on tekkinud võlgniku süül. Kui võlgnik vastutab õigusvastase teo või riski eest, loetakse ta makseviivituses olevaks alates kuupäevast, mil talle on ametlik teade kätte toimetatud, välja arvatud juhul, kui ta oli makseviivituses juba selle lõigu esimese osa tingimuste alusel.

Intressivõla kustutamine või peatumine

Alates tekkimise hetkest ei sõltu intressivõlg tingimata põhivõlast. Üht saab ka ilma teiseta üle kanda või tühistada.

Osaliste maksete jaotus

Riigi õigusaktides on kehtestatud järgmised eeskirjad seoses maksete jaotusega:

- i) kui võlgnik peab lisaks põhisummale tasuma kulud või intressi või maksma võlausaldajale makseviivituse tõttu hüvitist, kasutatakse kogu summa katmiseks ebapiisavat summat järgmises järjekorras: kulud, hüvitis, intress ja põhisumma;
- ii) põhisumma kaetakse viimasena, välja arvatud juhul, kui võlausaldaja nõustub teistsuguste tingimustega.

Intressilt arvestatav intress

Teatavatel juhtudel võidakse tavaintressilt arvestada karistuslikku intressi (liitintress).

Liitintressi kohaldamiseks peab esinema üks järgmistest olukordadest:

1. võlgnikku tuleb kohtu kaudu teavitada, et kogunenud intressi kapitaliseeritakse, või võlgnik peab tasuma intressi karistusena määratud kapitaliseerimise alusel.

Kapitaliseerida saab üksnes vähemalt ühe aasta pikkusele perioodile vastavat intressi. Neid liitintressi piiranguid ei kohaldata, kui need rikuvad teatavaid määraseid või valdkonna tavaid (nt erimääruste alusel finantseerimisasutuste antud laenude korral).

Riigi kohtupraktikas on kindlaks määratud, et karistuslikult intressilt karistuslikku intressi ei arvestata. Seega ei saa seadusjärgselt intressilt, mis kuulub tasumisele rahalise kohustuse täitmisega viivitamise tõttu, põhimõtteliselt intressi arvestada. See ei piira selle tõlgenduse võimalikke variatsioone kohtupraktikas ega seaduses sätestatud võimalust kohaldada kohustuslikku rahalist karistust, kui rahasumma on kohtuotsusega välja mõistetud.

2 Kui on, siis kui suur on selle intressi summa/määr ja milline on selle õiguslik alus? Kui on ette nähtud erinevad seadusjärgse intressi määrad, siis millistel asjaoludel ja tingimustel?

Seadusjärgsed intressimäärad erinevad olenevalt sellest, kas need on seotud **tsiviil-** või **kaubandusõigusliku huviga**.

Tsiviilõiguslik seadusjärgne intress

Tsiviilõiguslik seadusjärgne intress kehtestatakse justiits- ja rahandusministrite ühise rakendusmäärusega (*Portaria*) kooskõlas Portugali tsiviilseadustiku (*Código Civil*) artikli 559 lõikega 1. 2015. aasta detsembris (teabelehe koostamise ajal) on tsiviilõiguslikud intressimäärad kehtestatud ministrite 8. aprilli 2003. aasta rakendusmäärusega nr 291/03.

Kaubandusõiguslik seadusjärgne intress

Kaubandusõiguslik seadusjärgne intress kuulub tavapäraselt tasumisele kommertsäriühingute, üksikettevõtjate või juriidiliste isikute võlgnetavatelt summadelt ning eelkõige allpool viidatud 10. mai 2013. aasta dekreetseaduses nr 62/2013 viidatud liiki võlgnevuste korral.

Kaubandusõiguslik seadusjärgne intress kehtestatakse justiits- ja rahandusministrite ühise rakendusmäärusega kooskõlas Portugali äriseadustiku (*Código Comercial*) artikli 102 lõigetega 3–5. 2015. aasta detsembris teabelehe koostamise ajal reguleeris kaubandusõigusliku intressi kehtestamist ministrite 26. augusti 2013. aasta rakendusmäärus nr 277/13, mille kohaselt kehtestatakse kaubandusõiguslikud intressimäärad kaks korda aastas.

Ministrite 26. augusti 2013. aasta rakendusmääruses nr 277/13 osutatud iga kaubandusõigusliku intressimäära summa on kehtestatud riigikassa ja rahanduse peadirektoraadi (*Direcção Geral do Tesouro e Finanças*) teatega, mis avaldatakse ametliku teataja 2. seerias iga aasta 15. jaanuariks ja 15. juuliks.

Ministrite 26. augusti 2013. aasta rakendusmääruses nr 277/13 on sätestatud kaks kaubandusõigusliku intressi määra olenevalt asjaomastest tehingutest:

1. esimest intressimäära kohaldatakse makseviivituste suhtes, mis on seotud äriühingute või äriühingute ja avalik-õiguslike isikute vaheliste äritehingutega, mis on sätestatud 10. mai 2013. aasta dekreetseaduses nr 62/2013;
2. teine on täiendav karistusliku intressi määr, mida kohaldatakse muude tehingute suhtes ja seoses kommertsäriühingute, üksikettevõtjate või juriidiliste isikute võlgnetavate summade suhtes, mis on sätestatud Portugali äriseadustiku artikli 102 lõikes 3.

Nii tsiviil- kui ka kaubandusõiguslikud seadusjärgsed intressimäärad erinevad ajaliselt. Seetõttu tuleks intressi arvutamisel võtta arvesse eri määrasid, mida kohaldatakse makseviivituse perioodi iga osa suhtes.

Praktilistel põhjustel on allpool esitatud üksnes viimaste aastate seadusjärgsed intressimäärad. Selle teabelehe sisu on esitatud üksnes teavitamiseks ja see ei asenda igal erijuhul kohaldatavate riigi õigusaktidega tutvumist.

Võlgnetavale seadusjärgsele intressile lisatakse kohustuslik intressi lisatasu 5 %, kui rahasumma mõistetakse välja kohtuotsusega. Sel juhul kuulub automaatselt tasumisele intress 5 % aastas, ilma et selle kohta oleks vaja ühtegi muud kohtuotsust, ja seda hakatakse arvestama otsuse jõustumise kuupäevast. See kohustuslik rahaline karistus lisandub karistuslikule intressile, kui see on kohaldatav, või võlgnetavale hüvitisele kooskõlas Portugali tsiviilseadustiku artikli 829a lõikega 4.

Seadusjärgne intress alates 5. augustist 1980 kuni praeguseni on järgmine:

05.08.1980 – 22.05.1983 [[1021 päeva) – 24. juuni 1980. aasta dekreetseadus nr 200-C/80 ja ministrite 31. juuli 1980. aasta rakendusmäärus nr 447/80]	15 %
23.05.1983 – 28.04.1987 [[1437 päeva) – ministrite 18. mai 1983. aasta rakendusmäärus nr 581/83]	23 %
29.04.1987 – 29.09.1995 [[3076 päeva) – ministrite 24. aprilli 1987. aasta rakendusmäärus nr 339/87]	15 %
30.09.1995 – 16.04.1999 [[1295 päeva) – ministrite 25. septembri 1995. aasta rakendusmäärus nr 1171/95]	10 %
17.04.1999 – 30.04.2003 [[1475 päeva) – ministrite 12. aprilli 1999. aasta rakendusmäärus nr 263/99]	7 %
01.05.2003 [[1475 päeva) – ministrite 8. aprilli 2003. aasta rakendusmäärus nr 291/03]	4 %

Kaubandusõigusliku seadusjärgse intressi määrad alates 28. septembrist 1995 kuni praeguseni on järgmised:

28.09.1995 – 16.04.1999 [Ministrite 23. septembri 1995. aasta rakendusmäärus nr 1167/95]	15 %
17.04.1999 – 30.09.2004 [Ministrite 12. aprilli 1999. aasta rakendusmäärus nr 262/99]	12 %
01.10.2004 – 31.12.2004 [Riigikassa peadirektoraadi (<i>Direcção-Geral do Tesouro</i>) (edaspidi „DGT“) 30. oktoobri 2004. aasta teatis nr 10097/04]	9,01 %
2005. aasta esimene pool [Ministrite 19. juuli rakendusmäärus 597/2005 ja DGT 14. jaanuari 2005. aasta teatis 310/2005]	9,09 %
2005. aasta teine pool [Ministrite 19. juuli rakendusmäärus nr 597/2005 ja DGT 25. juuli 2005. aasta teatis 6923/2005]	9,05 %
2006. aasta esimene pool [DGT 11. jaanuari 2006. aasta teatis nr 240/2006]	9,25 %

2006. aasta teine pool [DGT 10. juuli 2006. aasta teatis nr 7706/2006]	9,83 %
2007. aasta esimene pool [DGT 5. jaanuari 2007. aasta teatis nr 191/2007]	10,58 %
2007. aasta teine pool [Riigikassa ja finantsasjade peadirektoraadi (<i>Direcção-Geral do Tesouro e Finanças</i>) (edaspidi „DGTF“) 30. juuli 2007. aasta teatis nr 13665/2007]	11,07 %
2008. aasta esimene pool [DGTFi 29. jaanuari 2008. aasta teatis nr 2152/2008]	11,20 %
2008. aasta teine pool [DGTFi 14. juuli 2005. aasta teatis nr 19995/2008]	11,07 %
2009. aasta esimene pool [DGTFi 14. jaanuari 2009. aasta teatis nr 1261/2009]	9,50 %
2009. aasta teine pool [DGTFi 1. juuli 2009. aasta teatis nr 12184/2009]	8 %
2010. aasta esimene pool [DGTFi 4. jaanuari 2010. aasta teatis nr 597/2010]	8 %
2010. aasta teine pool [DGTFi 12. juuli 2010. aasta teatis nr 13746/2010]	8 %
2011. aasta esimene pool [DGTFi 21. jaanuari 2011. aasta teatis nr 2284/2011]	8 %
2011. aasta teine pool [DGTFi 14. juuli 2011. aasta teatis nr 14190/2011]	8,25 %
2012. aasta esimene pool [DGTFi 17. jaanuari 2012. aasta teatis nr 692/2012]	8 %
2012. aasta teine pool [DGTFi 24. juuli 2012. aasta teatis nr 9944/2012]	8 %
2013. aasta esimene pool [DGTFi 11. juuli 2013. aasta teatis nr 584/2013]	7,75 %
2013. aasta teine pool Dekreetsaaduse (<i>Decreto-lei</i>) nr 62/2013 kohased tehingud [DGTFi 17. septembri 2013. aasta teatis nr 11617/2013]	8,50 %
Muud tehingud [DGTFi 23. augusti 2013. aasta teatis nr 10478/2013]	7,50 %
2014. aasta esimene pool Dekreetsaaduse nr 62/2013 kohased tehingud	8,25 %
Muud tehingud [DGTFi 24. jaanuari 2014. aasta teatis nr 1019/2014]	7,25 %
2014. aasta esimene pool Dekreetsaaduse nr 62/2013 kohased tehingud	8,15 %
	7,15 %

Muud tehingud [DGTFi 16. juuli 2014. aasta teatis nr 8266/2014]	
2015. aasta esimene pool Dekreetsaaduse nr 62/2013 kohased tehingud	8,05 %
Muud tehingud [DGTFi 19. jaanuari 2015. aasta teatis nr 563/2015]	7,05 %
2015. aasta teine pool Dekreetsaaduse nr 62/2013 kohased tehingud	8,05 %
Muud tehingud [DGTFi 14. juuli 2015. aasta teatis nr 7758/2015]	7,05 %

3 Kas vajaduse korral on võimalik saada täiendavat teavet seadusjärgse intressi arvestamise kohta?

Lisateavet seadusjärgse intressimäära arvutamise kohta leiab justiitsministeeriumi riigikassa ja rahandusasjade peadirektoraadi veebisaidilt.

<http://www.dgtr.pt/aviso-e-circulares/taxas-de-juros-moratorias>

4 Kas eespool nimetatud õigusliku alusega on võimalik veebis tasuta tutvuda?

3. küsimuse vastuses osutatud veebisaidile juurdepääs on tasuta.

Hoiatus

Sellel teabelehel esitatud teave on üldine ega ole ammendav. See ei ole kontaktisiku, tsiviil- ja kaubandusasju käsitleva Euroopa õigusala koostöö võrgustiku, kohtute ega ühegi muu isiku jaoks siduv. Sellega tutvumine ei asenda kohaldatavate riigi õigusaktidega tutvumist.

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusala koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusala koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 20/02/2017